

धुरणः A sound.
धुरधुरायते Den. A. To utter gurgling sounds.

धुरी The nostrils, especially of a hog; धुरुणयित्वुरीधोरे धुरेच्छकरः K. P. 7.

धुर्षः 1 Guinea-worm. -2 Snorting, growling, grumbling. -रा Growling &c. (as of a dog).

धुर्षकः, -रिका A gurgling sound.

धुर्षतयते Den. A. To murmur, hum, whisper.

धुर्षी॑ 1 The grunting of a hog. -2 The mole-cricket.

धुलघुलारवः A sort of pigeon.

धुष् I. 1 P., 10 U. (धोषते, धोषयति-ते, धुषिते, धुष्ट or धेषित) 1 To sound, make any sound or noise. -2 To cry or proclaim aloud, announce or declare publicly; स स पापाद्वेत तासां धु-द्वयं इति धुष्यतां S. 6. 22 ; धोषयतु मन्यनिदं Git. 10; इति धोषयतीव डिडिमः करिणो हस्तपकाहतः कण्ठ् H. 2. 86 ; R. 9. 10. -3 To praise. -4 To fill with cries, make resonant. -II. 1 A. (धुषते) To be beautiful or brilliant.

धुष a. Sounding.

धुषित a. [धुष्-क] Proclaimed, sounded, declared; also धुष्ट.

धुष्ट A cart, carriage.

धोषः [धुष्-भवे घञ्] 1 Noise, tumult, cry or sound in general; स धोषो धात्वं राष्ट्राणां दृष्टानि ध्वशायत् Bg. 1. 19; so रथः, तूर्यः, शब्दः &c. -2 The thundering of clouds; स्त्रिन्धर्गभीरधोषं Me. 64. -3 Proclamation. -4 Rumour, report. -5 A herdsman; हैंगवीनमादाय धोषवृक्षानुपस्थितान् R. 1. 45. -6 A hamlet, station of cowherds; गंगायां धोषः K. P. 2; धोषादानीय Mk. 7. -7 (In gram.) The soft sound heard in the articulation of the soft consonants. -8 A Kāyastha. -9 A vowel. -10 A gnat, mosquito. -11 An epithet of Siva. -र्षं Bell-metal.

धोषकः [धोष स्वर्णे क] A crier, proclaimer.

धोषवत् a. Making a sound, sounding. -2 Sonant. -ती A lute.

धोषण, -णा [धुष् भवे ल्यट्] Proclamation, declaring or speaking aloud, public announcement; ध्वाधातो जयधोषणादिषु बलावस्मद्वलानां कृतः Mu. 3. 26; R. 12. 72. -2 Speaking aloud, making a great noise;

धोषायित्वा॑ 1 A crier, bard, herald. -2 A Brāhmaṇa. -3 A cuckoo. -4 A captive.

धुसृणं Saffron; वच र्खीणां मसृणं प्रसृणालेपनोऽणा कुचभीः Vikr. 18. 31.

धूकः An owl. -Comp. -अरिः a. crow. -नादिनी the Ganges.

धूत्कारः Hooting; Māl 5. 19; U. 2. 29.

धूर् 4 A. (धूर्यते) To kill, hurt.

धूर्ण 1 A., 6 P. (धूर्णते, धूर्णते, धूर्णते) To roll about, move to and fro, whirl, turn round, shake, reel, stagger; धोषितामैतमेदेन धूर्णूर्णैवभास-तिशयपूर्णे वर्षाय दि. 10. 32; भयान्को-चित्तधूर्णषुः Bk. 15. 32, 118; Si. 11. 18; अद्यापे तां सुरतजागरधूर्णमानां Ch. P. 5; भूपालः कमलाविलासमिरो-नीलन्मदः धूर्णिता; Bv. 4. 42. -Caus. (धूर्णयति-ते) To cause to shake, reel or roll about; नयनान्वरुणानि धूर्णयन् Ku. 4. 12; Si. 2. 16; Bh. 1. 89 (with prepositions like आ, वि the root retains the same meaning).

धूर्णे a. Shaking, moving to and fro. -र्णः Whirling, rolling. -Comp. -वाहुः a. whirlwind.

धूर्णन्, -ना [धृण्-भावे ल्यट्] Shaking, revolving, whirling or turning round, revolving; भौलधूर्णनचलत् Git. 9; धूर्णनामाचपतनभ्रमणादर्शनादिकृत् S. D.

धूर्णिः [भावे-इन्] Rolling, revolving.

धृति I. 1 P. (धरति, धृत) To sprinkle. -II. 10 U. (धारयति-ते, धारेत). To sprinkle over, wet, moisten. -III. 3 P. (जिहति) 1 To sprinkle. -2 To shine. -IV. 5 U. (धृणोते, धृणते) 1 To sprinkle. -2 To shine.

धारः [ध-घञ्] Sprinkling, wetting.

धृत a. [धृ-न्] 1 Sprinkled. -2 Illumined. -ते 1 Ghee, clarified butter; (सर्विनीनमाज्यं स्वादु धनीधृतं धृतं भवेत् Sāy.). -2 Butter. -3 Water. -Comp. -अन्नः, -अर्चिस् m. blazing fire. -धृतिः the spot on the sacrificial post which is smeared with ghee.

धाहवनः fire. -आहुतिः f. an oblation of ghee. -आहृः 1. the Sarala tree.

-2 turpentine -उदः 'ocean of ghee' one of the seven oceans. -ओदनः, boiled rice mixed with ghee. -कुस्त्या a stream of ghee. -केशः 1. fire. -2. one whose locks are unctuous. -सीधितिः fire. -धारा a continuous stream of ghee. -निर्जिज् a. shining. (-म्) fire. -पद्मी an epithet

of the goddess Ilā. -पशः a sacrificial victim represented by ghee.

-पूरः, -वरः a kind of sweetmeat; also पूर्वकः. -पृष्ठ् a. accompanied with ghee. -पृष्ठ a. having a shining body.

-प्रतीकः, -प्रथस् m., प्रसन्नः fire. -मंडः the scum of melted butter.

-बोनि: fire. -लेखनी a ladle for ghee.

धृतवत् a. Greasy.

धृतिन् a. Containing ghee.

धृतेली A cock-roach.

धृष्ण 8 P. (धृणेति, धृष्ण) To shine, burn. -II 1 A (धृते) To seize.

धृष्णः 1 Heat, ardour. -2 Sunshine. -3 A Day.

धृगा [ध-नक्] 1 Compassion, pity, tenderness; तां विलोक्य वनितावधे धृणां पचिना सह मुमोच्च राघवः R. 11. 17; 9. 81; Ki. 15. 13. -2 Disgust, aversion, contempt; तत्याच तोषं परपृष्ठधृणं धृणां च वीणाकाञ्जिते वित्तेन N. 3. 60; I. 20; R. 11. 65. -3 Reaproach, censure. -Comp. -आर्चिः m. fire.

धृगालु a. Compassionate, merciful, tender-hearted.

धृणि a. [धृ-निने धृणाभावः] 1 Displeasing. -2 Shining. -र्णः 1 Heat, sunshine. -2 A ray of light. -3 The sun. -4 A wave. -न् Water. -Comp. -निर्धिः the sun. (f.) the Ganges.

धृणिन् a. Merciful, tender-hearted, kind; Pt. 1. 424. -2 Censorious, abusive.

धृताची a. 1 Greasy, abounding in ghee. -2 Containing water. -3 Shining. -र्णः 1 Night. -2 N. of Sarasvati. -3 N. of an *apsaras*; N. 2. 109 (the following are the principal nymphs of India's heaven; धृताची मै-का रंभा दर्वशी च तिलेचमा। सुकर्णी मंजुधीषादा: कथंतेऽप्सरो धृपैः). -Comp. -गर्भसंभवा large cardamoms.

धृष् 1 P. (धर्षति, धृष्ट) 1 To rub, strike against; अद्यापि तत्कनककुण्डल-धृष्टमरयं Ch. P. 11; Pt. 1. 144. -2 To brush, furbish, polish. -3 To crush, grind, pound; द्रौपद्या ननु मत्स्य-राजभवने धृष्टं न किं दृद्धं Pt. 3. 175. -4 To compete, rival (as in संघर्ष q. v.).

धर्षः 1 Rubbing, friction. -2 Grinding.